

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 486
van **KRISTOF SLAGMULDER**
datum: 6 april 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijs - Werkbaarheidsmonitor grensoverschrijdend gedrag

De publicatie 'Werkbaarheidsprofiel onderwijssector 2019. Sectorale analyse op de Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2004-2019', [\[1\]](#) uitgegeven door de Stichting Innovatie en Arbeid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), biedt interessante inzichten over de werkbaarheid als leerkracht en/of ander personeelslid binnen het onderwijs, die - zeker in het kader van het aantrekkelijker maken van het lerarenberoep - meegenomen dienen te worden in een verdere en nadere bespreking. Maar ik wil alvast d.m.v. deze vraag de aandacht vestigen op een punt dat mij opviel, namelijk het onderdeel omtrent grensoverschrijdend gedrag (pagina 33-34).

Tabel 21 inventariseert hierbij de informatie uit de werkbaarheidsenquête 2019 over het voorkomen van verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag in de onderwijssector in vergelijking met de Vlaamse arbeidsmarkt. Het betreft (fysiek) geweld, (verbale) intimidatie of bedreiging, ongewenst seksueel gedrag en pesten. Hieruit blijkt dat het aandeel werknemers uit het onderwijs dat in het afgelopen jaar slachtoffer werd van lichamelijk geweld (9,6%) of intimidatie of bedreiging (23,2%) duidelijk hoger ligt dan op de ruimere arbeidsmarkt, waar slachtofferpercentages van respectievelijk 6,2% en 18,6% worden opgetekend.

Deze cijfers liggen in lijn met de eerder opgevraagde cijfers waaruit blijkt dat fysiek en mentaal geweld en intimidatie in het onderwijs vaak voorkomen, zoals mijn vraag van november 2019 omtrent agressie tegen onderwijspersoneel (schriftelijke vraag nr. 67 van 22 oktober 2019) of die van collega Grosemans omtrent verbale en fysieke agressie tegen leerkrachten (schriftelijke vragen nr. 136 van 28 november 2019 en 241 van 13 januari 2020).

1. Hoe evalueert de minister bovenvermelde bevindingen uit de werkbaarheidsmonitor?
2. Hoe verklaart de minister bovenvermelde cijfers?
3. Welke initiatieven zal de minister nemen om fysiek en mentaal geweld en intimidatie in het onderwijs tegen te gaan en deze cijfers dus te doen dalen?
4. Dit grensoverschrijdend gedrag in de onderwijssector vormt voor vele potentiële kandidaat-leraren een hinderpaal om in het onderwijs te stappen, zowel bij generatiestudenten als voor mogelijke zij-instromers. Ook is omgekeerd voor verschillende leerkrachten en andere personeelsleden in het onderwijs dit grensoverschrijdend gedrag een aanleiding om uit het onderwijs te stappen.

Zal de minister deze bevindingen omtrent grensoverschrijdend gedrag in de onderwijssector opnemen in zijn globale plan om de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep te vergroten?

[1] <http://www.vlaanderen.be/publicaties/werkbaarheidsprofiel-onderwijssector-2019-sectorale-analyse-op-de-vlaamse-werkbaarheidsmonitor-2004-2019>

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 486 van 6 april 2020
van **KRISTOF SLAGMULDERS**

1-2. Ik beantwoord de vragen 1 en 2 samen. Uit de cijfers blijkt inderdaad dat de onderwijssector in vergelijking met de Vlaamse arbeidsmarkt minder goed scoort wat betreft lichamelijk geweld en intimidatie of bedreiging. Hoewel het overgrote deel van het bevraagde onderwijspersoneel aangeeft hiervan nooit slachtoffer te zijn, wil ik deze cijfers zeker niet minimaliseren. Agressie hoort nergens thuis en zeker niet binnen de schoolmuren. Ik gaf daarom opdracht aan de ad hoc werkgroep psychosociale risico's in het onderwijs, opgericht vanuit de begeleidingscommissie van het convenant preventie en bescherming in het Vlaamse onderwijs, om deze cijfers op haar volgende bijeenkomst nader te bekijken samen met de onderzoekers die de werkbaarheidsmonitor hebben opgesteld.

Helaas moet ik ook vaststellen dat de toename in agressie een maatschappelijk fenomeen is waar niet alleen onderwijs mee geconfronteerd wordt. Iedereen die in contact komt met andere personen tijdens de uitoefening van zijn beroep, loopt jammer genoeg het risico met geweld geconfronteerd worden.

3. School- en centrubesturen zijn als werkgever volgens de federale welzijnswetgeving verplicht om het welzijn van al hun personeelsleden te bevorderen. Ze moeten een beleid voeren dat psychosociale risico's, zoals agressie, identificeert, voorkomt en indien nodig inperkt. Om hen hierbij te ondersteunen wil ik volgende initiatieven nemen:

- Samen met de Federale Overheid Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg zal ik dit najaar opleidingen agressiepreventie organiseren. In deze opleidingen worden scholen op weg gezet om een preventief én curatief agressiebeleid uit te bouwen.
- Ik wil in het najaar ook opnieuw gratis opleidingen voor vertrouwenspersonen organiseren. Vanuit hun rol zijn zij eerste aanspreekpunt voor personeelsleden die slachtoffer zijn van agressie en kunnen zij helpen bij het voorkomen en aanpakken van agressie binnen hun onderwijsinstelling. Ik heb er veel vertrouwen dat onze vertrouwenspersonen kunnen meehelpen om het taboe rond agressie op school te doorbreken en alle vormen van geweld, bespreekbaar te maken. Daarom heb ik ook de intentie om voor de reeds opgeleide vertrouwenspersonen supervisies te organiseren. Met deze supervisies wil ik hen de kans geven om onder andere hun vaardigheden in het omgaan met agressie verder te ontwikkelen en ervaringen te delen met andere vertrouwenspersonen.
- In 2019 werden supervisies voor schoolleiders- en besturen georganiseerd waarbij scholen op weg werden gezet om een welzijnsbeleid op maat van hun school uit te werken. Omdat een agressiebeleid een belangrijk onderdeel vormt van een globaal welzijnsbeleid, bekijk ik hoe we deze supervisies kunnen herhalen en zelfs uitbreiden.
- Op de website van Onderwijs Vlaanderen is momenteel al heel wat informatie beschikbaar over het ontwikkelen en voeren van een welzijnsbeleid. Deze webpagina's zullen geactualiseerd worden.

- Eind november 2019 organiseerde ik een studiedag rond werkbaar werk en welbevinden in onderwijs. Ook hier werd aandacht besteed aan het probleem agressie. Ik wil in het najaar opnieuw een studiedag organiseren rond dit thema. Het preventief en curatief aanpakken van agressie zal ook hier opnieuw uitgebreid aan bod komen.
4. Zoals ik in mijn beleidsnota aangeef, wil ik kandidaat-leraren motiveren om te kiezen voor het onderwijs en de uitstroom beperken. Hiertoe zet ik onder andere in op het verhogen van de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep. Daarbij zal uiteraard ook aandacht gaan naar het welbevinden van leraren.